

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 27 lutego 2015 r.

WK-O.431.4.1.2014

**Pan
Zbigniew Roman Deptuła
Starosta Makowski**

**Starostwo Powiatowe
w Makowie Mazowieckim
ul. Rynek 1
06-200 Maków Mazowiecki**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym¹, kontrolerzy: Mirosława Dzięczek – kierownik Oddziału Kontroli w Delegaturze w Ostrołęce, Ewa Bastek – starszy inspektor wojewódzki oraz Paweł Kwarciany – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach od 26 maja do 6 czerwca 2014 r. czynności kontrolne w Starostwie Powiatowym w Makowie Mazowieckim, z siedzibą w Makowie Mazowieckim, przy ul. Rynek 1.

Kontrolą objęto działalność starosty w zakresie zarządzania ruchem na drogach powiatowych oraz gminnych w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 6 czerwca 2014 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 30 grudnia 2014 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Staroście wystąpienie pokontrolne.

W toku kontroli dokonano oględzin wybranych odcinków dróg uznawanych za niebezpieczne, tj. okolic szkół i skrzyżowań. Badaniu poddano sposób oznakowania dróg, pod kątem zgodności oznakowania z zatwierdzoną organizacją ruchu, z uwzględnieniem

¹ Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r., poz. 1137, z późn. zm.).

czytelności i widoczności oznakowania oraz jego zgodności z warunkami technicznymi określonymi w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych dla znaków², tj. elementów mających istotny wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego.

Kontrolą objęto również dołączanie do projektów organizacji ruchu wymaganych opinii właściwych organów, zgodnie z § 7 ust. 2 rozporządzenia o zarządzaniu ruchem³, wskazywanie terminu, w którym powinna zostać wprowadzona zatwierdzona organizacja ruchu, a także wykonywanie obowiązku przeprowadzania kontroli wynikającego z § 12 ust. 3 i 5 ww. rozporządzenia.

I. Ustalenia dokonane w wyniku oględzin wybranych odcinków dróg powiatowych i gminnych

Mając na uwadze wpływ istniejącej organizacji ruchu na bezpieczeństwo użytkowników dróg, w toku kontroli przeprowadzono oględziny w terenie, obejmujące poniższe odcinki dróg powiatowych i gminnych:

- ulicę Sportową w Makowie Mazowieckim (droga nr 210403W) – przy Zespole Szkół Nr 1,
- ulicę Pułaskiego w Makowie Mazowieckim (droga nr 210449W) – przy Zespole Szkół Nr 2,
- ulicę Kościelną w Makowie Mazowieckim (droga nr 210402W) – przy Przedszkolu Samorządowym Nr 2,
- skrzyżowanie ulicy Warszawskiej (droga nr 2118W) z ulicą Sportową (droga nr 210403W) w Makowie Mazowieckim,
- ulicę Szkolną w Karniewie (droga nr 210222W) – przy Publicznym Gimnazjum im. Jana Pawła II,
- ulicę Szkolną w Różanie (droga gminna bez numeru) – przy Publicznej Szkole Podstawowej i Publicznym Gimnazjum,
- drogę nr 2123W – na odcinku przy Publicznej Szkole Podstawowej oraz Publicznym Gimnazjum w Szelkowie,
- drogę nr 2129W – na odcinku przy Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej oraz Publicznym Gimnazjum im. Jana Pawła II w Czerwoncu,
- skrzyżowanie ulicy Armii Krajowej (droga nr 210448W) z ulicą Cmentarną (droga nr 210410) w Makowie Mazowieckim.

² Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 roku w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach (Dz. U. Nr 220, poz. 2181, z późn. zm.).

³ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (Dz. U. Nr 177, poz. 1729).

Stwierdzono, że spośród dróg poddanych oględzinom Starosta w jednym przypadku nie dysponował zatwierdzoną organizacją ruchu dla ulicy Warszawskiej w Makowie Mazowieckim (droga nr 2118W) obejmującą skrzyżowanie z ulicą Sportową (droga nr 210403W).

Ponadto, w przypadku ulicy Pułaskiego w Makowie Mazowieckim (droga nr 210449W) na odcinku przy Zespole Szkół Nr 2 oraz skrzyżowania ulicy Armii Krajowej (droga nr 210448W) z ulicą Cmentarną (droga nr 210410) w Makowie Mazowieckim, zatwierdzona organizacja ruchu do dnia przeprowadzenia oględzin nie została wprowadzona. Z uwagi na powyższe w odniesieniu do ww. odcinków dróg nie dokonano porównania zgodności istniejącego oznakowania z zatwierdzonym projektem organizacji ruchu.

Oględziny w zakresie umieszczania i funkcjonowania znaków pionowych, poziomych, sygnalizatorów i urządzeń bezpieczeństwa ruchu dotyczących ww. odcinków dróg, wykazały, że:

- 1) oznakowanie ulicy Szkolnej w Różanie (droga gminna bez numeru) na odcinku przy Publicznej Szkole Podstawowej i Publicznym Gimnazjum było zgodne z projektem stałej organizacji ruchu,
- 2) oznakowanie drogi nr 2129W na odcinku przy Szkole Podstawowej im .Marii Konopnickiej oraz Publicznym Gimnazjum im. Jana Pawła II w Czerwonce było czytelne i widoczne oraz zgodne z projektem stałej organizacji ruchu i warunkami technicznymi,
- 3) oznakowanie drogi nr 2123W na odcinku przy Publicznej Szkole Podstawowej oraz Publicznym Gimnazjum w Szelkowie było zgodne z projektem stałej organizacji ruchu i warunkami technicznymi,
- 4) oznakowanie ulicy Sportowej w Makowie Mazowieckim (droga nr 210403W) na odcinku przy Zespole Szkół Nr 1 było zgodne z warunkami technicznymi.

Jednocześnie w wyniku oględzin stwierdzono następujące nieprawidłowości w zakresie zgodności oznakowania z zatwierdzonymi projektami stałej organizacji ruchu, z warunkami technicznymi oraz dotyczące jego czytelności i widoczności.

I. Rozbieżności pomiędzy oznakowaniem istniejącym a zatwierdzonym projektem stałej organizacji ruchu:

1. Ulica Sportowa w Makowie Mazowieckim (droga nr 210403W) – na odcinku przy Zespole Szkół Nr 1:
 - a) brak oznakowania, którego istnienie zakładał projekt organizacji ruchu, tj.:
 - progu zwalniającego płytowego U-16c z wyznaczonym przejściem dla pieszych,

- znaku D-18 „*parking*”,
 - znaku D-18 „*parking*” z tabliczką T-3a wskazującą koniec miejsca przeznaczonego na postój;
- b) istnienie oznakowania, które zgodnie z projektem stałej organizacji ruchu było przewidziane do likwidacji, tj.: dwóch progów podrzutowych U-16d;
- c) niezgodność istniejącego oznakowania z projektem stałej organizacji ruchu w zakresie miejsca lokalizacji, tj.: dwóch znaków A-11a „*próg zwalniający*” z tabliczką T-1.
2. Ulica Kościelna w Makowie Mazowieckim (droga nr 210402W) – na odcinku przy Przedszkolu Samorządowym Nr 2 – brak oznakowania, którego istnienie zakładał projekt stałej organizacji ruchu, tj.:
- tabliczki T-1 pod znakiem A-11a „*próg zwalniający*” określającej odległość do progu,
 - oznakowania poziomego: P-1b „*linia pojedyncza przerywana-krótka*”, P-4 „*linia podwójna ciągła*”, P-14 „*linia warunkowego zatrzymania złożona z prostokątów*”.
3. Ulica Szkolna w Karniewie (droga nr 210222W) – na odcinku przy Publicznym Gimnazjum im. Jana Pawła II – istnienie oznakowania, nie przewidzianego w zatwierdzonym projekcie stałej organizacji ruchu tj.:
- dwóch znaków A-11a „*próg zwalniający*”,
 - dwóch znaków B-33 „*ograniczenie prędkości*”,
 - progu zwalniającego, z wyznaczonym przejściem dla pieszych.

II. Nieprawidłowości w zakresie czytelności i widoczności oznakowania:

1. Ulica Sportowa w Makowie Mazowieckim (droga nr 210403W) – na odcinku przy Zespole Szkół Nr 1:
- nieczytelny (częściowo wytarty) znak P-10 „*przejście dla pieszych*”.
2. Ulica Pułaskiego w Makowie Mazowieckim (droga nr 210449W) – na odcinku przy Zespole Szkół Nr 2:
- nieczytelne (częściowo wytarte) znaki poziome: P-10 „*przejście dla pieszych*”, P-25 „*próg zwalniający*” i P-20 „*koperta*”.
3. Ulica Kościelna w Makowie Mazowieckim (droga nr 210402W) – na odcinku przy Przedszkolu Samorządowym Nr 2:
- niewidoczny (zasłonięty przez drzewa) znak B-34 „*koniec ograniczenia prędkości*”,
 - nieczytelny (częściowo wytarty) znak P-10 „*przejście dla pieszych*”.

4. Skrzyżowanie ulicy Warszawskiej (droga nr 2118W) z ulicą Sportową (droga nr 210403W) w Makowie Mazowieckim:
 - nieczytelne (częściowo wytarte) linie segregacyjne na ulicy Warszawskiej,
 - nieczytelne (częściowo wytarte) znaki poziome na ulicy Sportowej (przy wlocie na ulicę Warszawską): P-10 „*przejście dla pieszych*”, P-4 „*linia podwójna ciągła*” oraz P-13 „*linia warunkowego zatrzymania złożona z trójkątów*”,
 - przekrzywiony słupek ze znakami D-6 „*przejście dla pieszych*” i A-7 „*ustąp pierwszeństwa*”.
5. Ulica Szkolna w Karniewie (droga nr 210222W) – na odcinku przy Publicznym Gimnazjum im. Jana Pawła II:
 - częściowo wytarty znak P-10 „*przejście dla pieszych*” umieszczony na progu zwalniającym,
 - przekrzywiony słupek ze znakami A-16 „*przejście dla pieszych*” i A-17 „*dzieci*”,
 - obrócona tarcza znaku D-6 „*przejście dla pieszych*”.
6. Ulica Szkolna w Różanie (droga gminna bez numeru) – na odcinku przy Publicznej Szkole Podstawowej i Publicznym Gimnazjum:
 - odbarwione lica znaków B-33 „*ograniczenie prędkości*” oraz A-11a „*próg zwalniający*”.
7. Droga nr 2123W – na odcinku przy Publicznej Szkole Podstawowej oraz Publicznym Gimnazjum w Szelkowie:
 - przekrzywiony słupek ze znakami D-6 „*przejście dla pieszych*” i tabliczką T-27,
 - niewidoczny (zasłonięty przez gałęzie drzewa) znak A-17 „*dzieci*”,
 - częściowo wytarte znaki poziome P-10 „*przejście dla pieszych*” i P-14 „*linia warunkowego zatrzymania złożona z prostokątów*”.
8. Skrzyżowanie ulicy Armii Krajowej (droga nr 210448W) z ulicą Cmentarną (droga nr 210410) w Makowie Mazowieckim:
 - częściowo wytarte oznakowanie poziome: P-25 „*próg zwalniający*”, P-11 „*przejazd dla rowerzystów*”, P-12 „*linia bezwzględnego zatrzymania-stop*”,
 - pomazane lico tablicy U-9a.

III. Zgodność oznakowania z warunkami technicznymi:

1. Ulica Pułaskiego w Makowie Mazowieckim (droga nr 210449W) – na odcinku przy Zespole Szkół Nr 2:
 - brak w pobliżu szkoły znaku A-17 „dzieci” ostrzegającego o zbliżaniu się do miejsca szczególnie uczęszczanego przez dzieci⁴,
 - umieszczone za nisko znaki A-11a „próg zwalniający” wraz z tabliczką T-1 oraz B-33 „ograniczenie prędkości”.
2. Ulica Kościelna w Makowie Mazowieckim (droga nr 210402W) – na odcinku przy Przedszkolu Samorządowym Nr 2:
 - brak na powierzchni najazdowej i zjazdowej progu zwalniającego znaku poziomego P-25 „próg zwalniający”.
3. Ulica Szkolna w Karniewie (droga nr 210222W) – na odcinku przy Publicznym Gimnazjum im. Jana Pawła II:
 - brak pod dwoma znakami A-11a „próg zwalniający” tabliczki T-1 określającej odległość znaku ostrzegawczego od progu,
 - brak na powierzchni najazdowej i zjazdowej progu zwalniającego znaku poziomego P-25 „próg zwalniający”.
4. Ulica Szkolna w Różanie (droga gminna bez numeru) – na odcinku przy Publicznej Szkole Podstawowej i Publicznym Gimnazjum:
 - brak pod dwoma znakami D-6 „przejście dla pieszych” informującymi o przejściu dla pieszych zlokalizowanym w bezpośrednim sąsiedztwie wyjścia ze szkoły tabliczek T-27 dla oznaczenia przejścia szczególnie uczęszczanego przez dzieci⁵,
 - umieszczenie znaku D-6 „przejście dla pieszych” w odległości większej niż 0,5 m od krawędzi przejścia⁶.

⁴ Zgodnie z załącznikiem nr 1 pkt 2.2.19 do rozporządzenia w sprawie warunków technicznych dla znaków „Znak A-17 (...) stosuje się w celu ostrzeżenia o miejscu na drodze szczególnie uczęszczanym przez dzieci w wieku od 7 do 15 lat lub o bliskości takiego miejsca. Znak umieszcza się zwłaszcza w pobliżu szkół podstawowych (...).”

⁵ Zgodnie z załącznikiem nr 1 pkt 5.2.6.1 do rozporządzenia w sprawie warunków technicznych dla znaków „Dla oznaczenia miejsc przejść dla pieszych szczególnie uczęszczanych przez dzieci pod znakiem D-6 lub D-6b umieszcza się tabliczkę T-27 (...) Tabliczka T-27 nie może występować samodzielnie bez znaku D-6 lub D-6b.”

⁶ Zgodnie z pkt. 5.2.6.1 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, znaki D-6, D-6a i D-6b umieszcza się w odległości 0,5 m od krawędzi przejścia lub przejazdu od strony nadjeżdżających pojazdów.

5. Skrzyżowanie ulicy Armii Krajowej (droga nr 210448W) z ulicą Cmentarną (droga nr 210410) w Makowie Mazowieckim:

- brak przed przejściem dla pieszych i przejazdem dla rowerzystów znaku informacyjnego D-6b „*przejdźcie dla pieszych i przejazd dla rowerzystów*” – dla wjeżdżających z ulicy Armii Krajowej na ulicę Cmentarną.

Mając na uwadze wyniki przeprowadzonych oględzin, oznakowanie wybranych odcinków dróg w zakresie zgodności z zatwierdzonym projektem organizacji ruchu, czytelności i widoczności oraz zgodności z warunkami technicznymi określonymi w rozporządzeniu w sprawie zarządzania ruchem – ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

II. Zatwierdzanie projektów organizacji ruchu oraz realizacja obowiązków kontrolnych

W toku kontroli przedstawiono 8 projektów stałej organizacji ruchu, które odnosiły się do odcinków dróg poddanych oględzinom⁷. Badaniu poddano 6 projektów, które zostały wprowadzone.

Wszystkie poddane badaniu projekty zostały zatwierdzone z upoważnienia starosty przez wicestarostę i posiadały wszystkie opinie wymagane przez § 7 ust. 2 rozporządzenia o zarządzaniu ruchem. Opinie właściwych organów nie zawierały uwag dotyczących projektów organizacji ruchu.

Do Starosty Makowskiego nie wpłynęły w okresie kontrolowanym skargi ani wnioski dotyczące organizacji ruchu na drogach poddanych oględzinom⁸.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak określenia terminu, w którym powinna zostać wprowadzona zatwierdzona organizacja ruchu – w przypadku 3 poddanych badaniu projektów organizacji ruchu⁹. Zaniechaniem takim

⁷ Oględzinom poddano 9 odcinków dróg. Na 6 odcinkach dróg, tj. ulicy Sportowej (droga nr 210403) w Makowie Mazowieckim, ulicy Kościelnej (droga nr 210402W) w Makowie Mazowieckim, ulicy Szkolnej w Różanie (droga gminna bez numeru), ulicy Szkolnej w Karniewie (droga nr 210222W), drodze nr 2123W na odcinku przy Publicznej Szkole Podstawowej oraz Publicznym Gimnazjum w Szelkowie oraz drodze nr 2129W na odcinku przy Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej oraz Publicznym Gimnazjum im. Jana Pawła II w Czerwoncu, obowiązywała zatwierdzona stała organizacja ruchu. Na dwóch odcinkach dróg, tj. skrzyżowaniu ulicy Armii Krajowej (droga nr 210448W) z ulicą Cmentarną (droga nr 210410) w Makowie Mazowieckim oraz ulicy Pułaskiego w Makowie Mazowieckim (droga nr 210449W) – zatwierdzone stałe organizacje ruchu nie zostały wprowadzone. Na skrzyżowaniu ulicy Warszawskiej (droga nr 2118W) z ulicą Sportową (droga nr 210403W) w Makowie Mazowieckim nie obowiązywała zatwierdzona organizacja ruchu.

⁸ Pisemne wyjaśnienie pana Pawła Pyry – Dyrektora Wydziału Komunikacji z dnia 17 czerwca 2014 r.

⁹ Dotyczy projektu zatwierdzonego w dniu 19 sierpnia 2009 r. obejmującego ulicę Szkolną w Karniewie (droga nr 210222W) oraz projektów zatwierdzonych w dniu 27 sierpnia 2012 r. obejmujących drogę nr 2123W na odcinku przy Publicznej Szkole Podstawowej oraz Publicznym Gimnazjum w Szelkowie oraz drogę nr 2129W na odcinku przy Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej oraz Publicznym Gimnazjum im. Jana Pawła II

naruszono wymogi § 8 ust. 7 powyższego rozporządzenia, zgodnie z którym „*Organ zarządzający ruchem określa termin, w którym powinna zostać wprowadzona zatwierdzona organizacja ruchu*”.

2. Nieprzeprowadzanie kontroli prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego na wszystkich poddanych oględzinom odcinkach dróg. Zaniechaniem tym naruszono § 12 ust. 5 rozporządzenia o zarządzaniu ruchem, zgodnie z którym „*(...) organ zarządzający ruchem przeprowadza co najmniej raz na 6 miesięcy kontrole prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego umieszczonych na drogach jemu podległych*”.

W przypadku wszystkich poddanych badaniu projektów stałej organizacji ruchu organ zarządzający ruchem nie przeprowadził kontroli wykonania zadań technicznych wynikających z ich realizacji, o której mowa w § 12 ust. 3 rozporządzenia o zarządzaniu ruchem, przy czym we wszystkich ww. przypadkach starosta nie został zawiadomiony przez jednostki wprowadzające organizację ruchu – zgodnie z wymogiem określonym w § 12 ust. 1 ww. rozporządzenia – o terminie jej wprowadzenia.

W związku z powyższymi ustaleniami kontroli realizację zadania w przedmiocie zarządzania ruchem na drogach powiatowych oraz gminnych, w zakresie:

- kompletności opinii dołączonych do zatwierdzonych projektów organizacji ruchu – ocenia się **pozytywnie**,
- wskazywania terminu, w którym powinna zostać wprowadzona zatwierdzona organizacja ruchu – ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**,
- prowadzenia kontroli prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego umieszczonych na poddanych oględzinom drogach powiatowych – ocenia się **negatywnie**.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Starostę do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Określania terminu, w którym powinna zostać wprowadzona zatwierdzona organizacja ruchu, zgodnie z § 8 ust. 7 rozporządzenia o zarządzaniu ruchem.
2. Realizowania obowiązku przeprowadzania co najmniej raz na 6 miesięcy kontroli prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach powiatowych i gminnych, zgodnie z wymogami § 12 ust. 5 rozporządzenia o zarządzaniu ruchem.

Ponadto, w związku z ustaleniami dotyczącymi niedysponowania zatwierdzoną organizacją ruchu dla jednego ze skrzyżowań poddanych oględzinom, zwracam uwagę na potrzebę podjęcia działań zmierzających do objęcia projektami organizacji ruchu wszystkich dróg gminnych i powiatowych na terenie powiatu.

Podsumowując ustalenia dokonane w wyniku oględzin wybranych odcinków dróg powiatowych i gminnych zobowiązuję do podjęcia działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, w szczególności poprzez:

1. Doprowadzenie do zgodności istniejącego oznakowania z zatwierdzonymi projektami stałej organizacji ruchu – na odcinkach dróg opisanych w punkcie I., na stronach 3. i 4. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.
2. Dostosowanie widoczności i czytelności oznakowania znajdującego się na odcinkach dróg opisanych w punkcie II., na stronach 4. i 5. niniejszego wystąpienia pokontrolnego do wymogów określonych w rozporządzeniu o warunkach technicznych dla znaków oraz doprowadzenie do zgodności oznakowania, o którym mowa w punkcie III., na stronach 6. i 7. niniejszego wystąpienia pokontrolnego do warunków ustalonych w ww. rozporządzeniu.

Jednocześnie zobowiązuję Pana Starostę do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń i wykorzystania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

*z up. Wojewody Mazowieckiego
Joanna Zych
Zastępca Dyrektora Wydziału Kontroli*